စဉ်	အခန်း	ခေါင်းစဉ်	စာမျက်။
	■	သီတဂူ ဆရာတော်အရှင်ဉာဏိဿရ၏ ဥပဒေသစဉ်	
	■	ဘာသာပြန်သူ၏မိတ်ဆက်	
	■	အင်ဒီရာဂန္ဒီ၏ အမှာစကား	
	■	ပထမဆုံးပုံနှိပ်တွင် နေရူး၏ အဖွင့်အမှာစကား	
၁။	၁၄၅	ခေတ်ကြီးတခေတ်အဆုံး	၂၇
၂။	၁၄၆	ကမ္ဘာစစ်ဖြစ်ပြီ	၃၇
၃။	၁၄၇	ပထမကမ္ဘာစစ်ဖြစ်ခါနီး အိန္ဒိယနိုင်ငံအခြေအနေ	၄၉
၄။	၁၄၈	၁၉၁၄-၁၈ ကမ္ဘာစစ်(လျှပ်တပြတ်ကမ္ဘာသမိုင်း)	၅၉
၅။	၁၄၉	စစ်တွင်းဖြစ်စဉ်	၆၉
၆။	၁၅၀	ဇာဘုရင်ရုရှားနိုင်ငံပျက်သုဉ်းခြင်း	၈၃
၇။	၁၅၁	ဗော်ရှီဗစ်တွေ အာဏာသိမ်းပြီ	၉၅
၈။	၁၅၂	ဆိုဗီယက်အောင်ပြီ	၁၀၇
၉။	၁၅၃	တရုတ်ကိုအနိုင်ကျင့်တဲ့ဂျပန်	၁၂၁
၁၀။	၁၅၄	(ပထမ)ကမ္ဘာစစ်အတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံအခြေအနေ	၁၃၁
၁၁။	၁၅၅	ဥရောပမြေပုံသစ်	၁၄၃
၁၂။	၁၅၆	စစ်ပြီးခေတ် ကမ္ဘာ့အခြေအနေ	၁၅၇
၁၃။	၁၅၇	အိုင်ယာလန်လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ	၁၆၇
၁၄။	၁၅၈	ပြာပုံထဲမှ ထွက်ပေါ်လာသော တူရကီနိုင်ငံသစ်	၁၇၇
၁၅။	၁၅၉	မွတ်စတာဖာကီမဲ အတိတ်ကိုခွာပြီ	၁၉၁
၁၆။	၁၆၀	အိန္ဒိယက ဂန္ဒီနောက် လိုက်ပါပြီ	၂၀၃
၁၇။	၁၆၁	၁၉၂၀ ပြည့်လွန် (၁၀) နှစ်ကာလ အိန္ဒိယအခြေအနေ	၂၁၇
၁၈။	၁၆၂	အိန္ဒိယရဲ့ အေးအေးဆေးဆေးတော်လှန်ရေး	၂၂၉
၁၉။	၁၆၃	အီဂျစ်၏ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ	၂၄၅
၂၀။	၁၆၄	ဗြိတိသျှလက်အောက်မှာ လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ	၂၅၇
၂၁။	၁၆၅	ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံပေါ် ပြန်တက်လာတဲ့ အနောက်အာရှ	၂၆၉
၂၂။	၁၆၆	အာရပ်နိုင်ငံများ - ဆီးရီးယား	၂၈၁
၂၃။	၁၆၇	ပါလက်စတိုင်းနှင့် ထရန်(စ)-ဂျော်ဒန်	၂၉၁
၂၄။	၁၆၈	အာရေဗျ-အလယ်ခေတ်မှ နိုးထလာတဲ့နိုင်ငံ	၃၀၁
၂၅။	၁၆၉	အီရတ်နိုင်ငံနှင့် လေကြောင်းဗုံးကျဲမှု၏ ကောင်းကျိုးအစုံ	၃၀၆
၂၆။	၁၇၀	အက်(ဖ)ဂါနစ်စတန်နှင့် အာရှတိုက်မှ အခြားနိုင်ငံများ	၃၁၉
၂၇။	၁၇၁	မဖြစ်လာတဲ့တော်လှန်ရေး	၃၃၁
၂၈။	၁၇၂	နည်းသစ် ကြေးဆပ်နည်း	၃၄၃
၂၉။	၁၇၃	ငွေကြေးရဲ့ ထူးဆန်းတဲ့အပြုအမူ	၃၅၃
၃၀။	၁၇၄	သူ့မြေလှမ်း၊ ကိုယ့်မြေလှမ်း	၃၆၃
၃၁။	၁၇၅	မွတ်ဆိုလီနီနှင့် အီတလီနိုင်ငံဖက်ဆစ်ဝါဒ	၃၇၇
၃၂။	၁၇၆	ဒီမိုကရေစီနှင့် အာဏာရှင်များ	၃၈၉
၃၃။	၁၇၇	တရုတ်ပြည်တော်လှန်ရေးနှင့် တန်ပြန်တော်လှန်ရေး	၄၀၁
၃၄။	၁၇၈	ဂျပန်က ကမ္ဘာကို အာခံပြီ	၄၁၃
၃၅။	၁၇၉	ဆိုရှယ်လစ်ဆိုဗီယက်သမ္မတနိုင်ငံ	၄၂၇
၃၆။	၁၈၀	ဗီယက်တီလက်တကာမေါ် ရုရှားငါးနှစ်စီမံကိန်း	၄၃၉
၃၇။	၁၈၁	ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏အကျပ်အတည်း၊ ဆုံးရှုံးမှုနှင့်အောင်မြင်မှုများ	၄၄၉
၃၈။	၁၈၂	သိပ္ပံတက်လမ်းရှေ့သို့လှမ်း	၄၆၃
၃၉။	၁၈၃	သိပ္ပံပညာ၏ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး	၄၇၃
၄၀။	၁၈၄	စီးပွားပျက်ကပ်ကြီးနှင့် ကမ္ဘာ့အကျပ်အတည်း	၄၈၁
၄၁။	၁၈၅	ဘာကြောင့်အကျပ်အတည်းဖြစ်ရသလဲ	၄၉၁
၄၂။	၁၈၆	အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလန် ကမ္ဘာ့ဒိုလ်လုပွဲ	၅၀၃
၄၃။	၁၈၇	ဒေါ်လာ၊ ပေါင်နှင့် ရွှေ	၅၁၅
၄၄။	၁၈၈	စည်းလုံးမှုမရှိတဲ့ အရင်းရှင်ကမ္ဘာ	၅၂၉
၄၅။	၁၈၉	ဝဝိန်တော်လှန်ရေး	၅၃၅
၄၆။	၁၉၀	ဂျာမဏီတွင် နာဇီပါတီအောင်ပွဲခံခြင်း	၅၄၃
၄၇။	၁၉၁	လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး	၅၆၃
၄၈။	၁၉၂	သမ္မတရုစဗဲ့ဝင်ကယ်ပြီ	၅၇၁
၄၉။	၁၉၃	အရာမရောက်သောလွှတ်တော်များ	၅၈၁
၅၀။	၁၉၄	ကမ္ဘာကို နောက်ဆုံးတချီ ကြည့်ဦးစို့	၅၉၁
၅၁။	၁၉၅	စစ်အရိပ်အငွေ့	၆၀၁
၅၂။	၁၉၆	အဆုံးသတ်စာ	၆၁၃
၅၃။	၁၉၇	အပိတ်ဖြည့်စွက်စာ	၆၂၁
		အခန်းလိုက်မှတ်ချက်များ	

ယနေ့ အိန္ဒိယသည် ထူးဆန်းသော နိုင်ငံဖြစ်နေသောကြောင့် ကျွန်တော်ရေးသားသော ယခုစာများ စာအုပ်ဖြစ်လာမည်။ မဖြစ်လာမီ မသေချာ မရေရာပါ။ ကြိုတင်ပြောရန် ခက်ခဲပါသည်။ သို့သော်လည်း အဖြစ်အပျက်များက ကျွန်တော့်ကို မဟန့်တားမီ၊ အခွင့်သင့်သည့်အခိုက် ဤစာအုပ်များကို ကျွန်တော်ရေးသားထားပါသည်။

ယခု ထုတ်ဝေသည့် ခန်းဆက်သမိုင်းစာများအတွက် တောင်းပန်ချက်နှင့် ရှင်းလင်းချက်ဖော်ပြရန်ရှိပါသည်။ ဒုကွမ်ပြီး စာအုပ်ကို အစအဆုံး ဖတ်သူများတောင်းပန်ချက်နှင့် ရှင်းလင်းချက်ကိုတွေ့ရှိပါမည်။ အထူးသဖြင့် "အဆုံးပိတ်စာ"ကို သတိပြုဖတ်ရှုရန် စာရှုသူကို ညွှန်းလိုပါသည်။ ကပြောင်းကပြန်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

စာတွေရေးရင်းနှင့်များလာသည်။ ကြိုတင်ချမှတ်ထားသော အစီအစဉ်မရှိဘဲ ရေးဖြစ်ခြင်းဖြစ်၏။ စာတွေက သုံးဖက်ပြန့်ပြီး ကျယ်ပြန့်လာမည်ဟု ကျွန်တော် လုံးဝမမျှော်လင့်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော့်သမီး ၁၀ နှစ်အရွယ်၊ လွန်ခဲ့သော ၆ နှစ်ခန့်က ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်းသမိုင်းကို ဖော်ပြသော ပေးစာများ ကျွန်တော်ရေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းစာများ စုပေါင်းစာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ရာ စာဖတ်ပရိသတ် အားပေးခံရပါသည်။ ၎င်းစာများကို ဆက်လက်ရေးသားရန် စိတ်ဆန္ဒ ကျွန်တော့်တွင် ကိန်းအောင်းနေသော်လည်း ကျွန်တော် အချိန်ပြည့် နိုင်ငံရေးလုပ်နေသည့်အတွက် ဆန္ဒရှိသည် မလုပ်နိုင်ခဲ့ပါ။ ထောင်ကျသည့်အတွက် လိုချင်သော အခွင့်အရေးကို ကျွန်တော်ရပါသည်။ ရသော အခွင့်အရေးကို ကျွန်တော် လက်လွှတ်မခံ၊ အရယူလိုက်သည်။

ထောင်သားဘဝမှာ ကောင်းကျိုးမိစ္ဆာရတာတွေရှိသည်။ အားလပ်ချိန်ရသည်။ အစွဲကင်းကင်းနှင့် စဉ်းစားခွင့်ရမည်။ အကျဉ်းသားအတွက် စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ ကိုးကားစရာ ရည်ညွှန်းစာအုပ်တွေ မရနိုင်ပါ။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် မည်သည့်ဘာသာရပ်ကိုပဲ ရေးရေး မှုမှုမိုက်မိုက်အလုပ်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သမိုင်းစာရေးသားမှုသည် မှုမိုက်အလုပ်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်ထံသို့ စာအုပ်အချို့ရောက်လာတာရှိပါ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်နှင့်အတူ ကြာရှည်ထား၍မရပါ။ ရောက်လာသော စာအုပ်တွေကို ပြန်ပို့ရသည်။ သို့သော်လည်း လွန်ခဲ့သော ၁၂ နှစ်တွင် ကျွန်တော်၏ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများနှင့် အတူ ထောင်နန်းစံဘဝ ကျွန်တော် လေ့ရလာပြီး ဖတ်ခွင့်ရသမျှ စာအုပ်များမှ မှတ်စုထုတ်နုတ်သော အကျင့်ရလာသည်။ ကျွန်တော်၏ မှတ်စုစာအုပ်များ အရေအတွက်များလာသည်။ ကျွန်တော် စာရေးသောအခါ ဤမှတ်စုစာအုပ်များ အသုံးဝင်လာသည်။ ထိုစာအုပ်များထဲမှ H.G Wells ၏ Outlime of History သည် မဖြစ်မနေ ဖော်ပြရမည့် စာအုပ်ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော်လည်း ကိုးကား စာအုပ်ကောင်းများမရရှိနိုင်သည့်အတွက် အခက်အခဲကြီးမားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြန်ပြောသမျှ သမိုင်းစာသည် မပြည့်မစုံ ဝေဝေဝါးဝါးတွေ ပါဝင်နေသည်။ တချို့ခေတ်အခါများကို မရေးသားနိုင်၊ ကျော်လွှားခဲ့ရသည်။

ဤစာများသည် ကျွန်တော်၏ သမီးတဦးတည်းအတွက် ရည်စူးရေးသားတာဖြစ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆန်တာတွေပါဝင်သည်။ ရင်းနှီးသူအတွက် ရည်ညွှန်းချက်တွေပါဝင်သည်။ အလုပ်မများ ဒုက္ခမခံဘဲ ဤအချက်များကို ဖယ်ရှားသုတ်သင်ရန် မဖြစ်နိုင်သဖြင့် ကျွန်တော်ဘာမှုမတတ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် မပြင်ဆင်မသုတ်သင်ဘဲ ရေးမိသည့်အတိုင်းသာ ပုံနှိပ်ရပါသည်။

ကာယလှုပ်ရှားမှုနည်းပါသည့်အတွက် ပြန်ပြောင်းတွေးတောမှုတွေလုပ်ဖြစ်ပြီး စိတ်ခံစားမှုအပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်သည်။ စိတ်အပြောင်းအလဲဖြစ်သည့် အချက် ယခုစာများတွင် ပေါ်လွင်နေမည်ကို ကျွန်တော် စိုးရိမ်ပါသည်။ ရေးသားတင်ပြပုံကလည်း မမှီဋ္ဌာန်ကျသည့် သမိုင်းဆရာ၏ ဟန်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့်အနေနှင့် သမိုင်းဆရာအဖြစ် မဖွင့်မလိုပါ။

ရေးသားရာတွင် လူငယ်အတွက် လွယ်အောင်ရေးသားတာတွေ ပါဝင်သလို အရွယ်ရောက်ပြီးသူများအတွက် ဆွေးနွေးသည့် ပုံစံတွေလည်း ရောနှောပါဝင်နေပါသည်။ ရှေ့မှာ ပါပြီးတွေကို ထပ်မံဖော်ပြတာတွေလည်း များပြားပါသည်။ ဤစာများတွင် ပါရှိသော အပြစ်အနာများ ပြောမဆုံးအောင် များမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါ၏။ အကြောင်းအရာများမှာ ကြီးမျှင်မွှင်ကလေးနှင့်သာ ချိတ်တွဲထားသော အပေါ်ယံ ရှပ်ထားသည့် အချက်များဖြစ်သည်။ လက်လှမ်းမီသမျှ စာအုပ်ပေါင်းစုံမှ အချက်အလက်များကို ကျွန်တော် ရယူပြီး အသုံးချထားသည့်အတွက် မှားများနိုင်ပါသည်။ ဤစာများတွင်ပါရှိသော သမိုင်း အချက်အလက်များကို အရည်အချင်းပြည့် သမိုင်းဆရာနှင့် စီစစ်ရန် ကျွန်တော်စိတ်ကူးခဲ့၏။ သို့သော် ကျွန်တော် ထောင် ပြင်ပ၌ နေခွင့်ရကာလ တိုတောင်းလှသောကြောင့် ဤကိစ္စကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန် ကျွန်တော်အချိန်မရပါ။

ယခုစာများတွင် ကျွန်တော်၏ အတွေးအမြင်များကို ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း ရေးသားထားပါသည်။ ဤအတွေးအမြင်များကို ကျွန်တော်ခံယူပါသည်။ သို့သော် စာတွေကို ရေးနေဆဲမှာပင် ကျွန်တော်၏ သမိုင်းအမြင်သည် တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြောင်းလဲနေသည်။ ယခုအချိန်တွင် စာတွေကို ပြန်လည်ရေးသားမည်ဆိုပါက ပြင်ဆင်ရေးသားမည်ဖြစ်၏။ အလေးပေးဖော်ပြပုံတွေလည်း ပြောင်းလဲမည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ယခု ကျွန်တော် ရေးသားပြီးသမျှကိုတော့ ဆုတ်ဖြဲမပြစ်နိုင်ပါ။ တစ်ကပြန်စရန် ကျွန်တော် မတတ်နိုင်ပါ။

■

၁၉၃၃ ခု ဇန်နဝါရီ (၁) ရက်။
ဂျဝါဟာလာနေရူး